

CIO : บทบาทและหน้าที่

ดร. ครรชิต มาลัยวงศ์

ผู้อำนวยการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

เนื้อหา

- วิเคราะห์การบริหารงานคอมพิวเตอร์ของประเทศ
- นโยบายไอทีแห่งชาติมีน้ำยาหรือไม่
- ผู้บริหารงานสารสนเทศจะทำอะไรได้
- หน้าที่ความรับผิดชอบ
- สรุป

วิวัฒนาการประยุกต์คอมพิวเตอร์ของโลก

- เริ่มต้นด้วยงานคำนวณทางวิทยาศาสตร์และสถิติ
- ขยายตัวด้วยงานประยุกต์ทางธุรกิจ
- ช่วยสร้างพลังด้านบริหารด้วยงาน MIS
- เชื่อมต่อทั้งหน่วยงานด้วย OA
- พัฒนาโอกาสเชิงรุกด้วยงานด้านความรู้
(Knowledge)

การประยุกต์คอมพิวเตอร์ในไทย

- เริ่มต้นในงานสำมะโนประชากรปี 2503
- เครื่องแรกตั้งที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ (NSO)
- NSO กลายเป็นศูนย์คอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- ต่อมาเกิด NCC เพื่อควบคุมการจัดซื้อ
- สมัย รสช. ได้ยุบ NCC และจัดตั้ง NITC เพื่อส่งเสริมงานคอมพิวเตอร์แทน

งานด้านไอทีที่ไม่มีเอกภาพ

- IT ประกอบด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สื่อสารโทรคมนาคม ระบบอัตโนมัติ เทคโนโลยีฐานข้อมูล และเทคโนโลยีเนื้อหาความรู้
- ไอทีกำลังขยายครอบคลุมไปถึงงานวิทย์ กระจายเสียง การแพร่ภาพ การศึกษา การค้า
- แต่การพัฒนางานไอทีของไทย กระจัดกระจาย และไม่ประสานกัน

ผู้อยู่เบื้องหลังความ (ไม่) สำเร็จทางไอทีของไทย

- นโยบาย หลากหลายที่ไม่เอื้อต่อคอมพิวเตอร์
- การผูกขาดขายอุปกรณ์ไอทีแก่หน่วยงานของรัฐ
- การกำหนดอัตราค่าสัมมนาที่ไม่ realistic
- นโยบายหาเงินเข้าพรรค
- ระเบียบการจัดซื้ออุปกรณ์และระบบ

ปัญหาจนถึงปัจจุบัน

- งานด้านไอทีที่ไม่มีเอกภาพ
- ขาดการส่งเสริมอย่างแท้จริง
- ขาดหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบจริงจัง
- ขาดมาตรฐาน
- ขาดความร่วมมือและประสานงาน
- ผู้บริหารประเทศเห็นเป็นโอกาสหาเงินมากกว่าเป็นโอกาสสร้างความเป็นเลิศ
- การศึกษาด้านไอทีล้มเหลว

NITC ทำอะไร

- NITC ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการใช้ไอทีและอุตสาหกรรมไอทีของประเทศ
- แต่ NITC ไม่เคยมีประธานที่อยู่นานพอที่จะผลักดันแนวคิดและวิสัยทัศน์ไอที
- สำนักงานเลขานุการของ NITC ไม่มีพลังอำนาจและขาดการสนับสนุน
- เนกเทคมีภารกิจที่ต่างไปจาก NITC การเป็นสำนักงานเลขานุการให้ NITC จึงเกิดปัญหาบ้าง

อนุกรรมการของ NITC

1. สภาแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แห่งประเทศไทย
2. คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานของรัฐ

อนุกรรมการของ NITC

5. คณะอนุกรรมการเพื่อพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. คณะอนุกรรมการการประชาสัมพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ
7. คณะอนุกรรมการส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
8. คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ
9. คณะอนุกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์และสารสนเทศ

นโยบายสามเสาของ NITC

- คณะอนุกรรมการจัดทำนโยบายไอทีได้จัดทำนโยบายเสนอ กรม. และได้รับอนุมัติให้ประกาศเป็นนโยบาย IT 2000
- มุ่งที่ใช้ไอทีเพื่อความมั่นคงและเท่าเทียมกันของสังคม
  - พัฒนา IT Infrastructure
  - พัฒนาบุคลากร IT
  - พัฒนาการใช้ IT ในงานบริการ

การส่งเสริมการใช้ IT ในภาครัฐ

- คณะอนุกรรมการ ฯ ได้เสนอแนวทางส่งเสริมหลายเรื่อง
  - กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของอุปกรณ์ไอทีในหน่วยงานของรัฐ
  - กำหนดให้ ขรก. ระดับ 5-8 ต้องเรียน Speadsheet
  - กำหนดให้หน่วยงานระดับกรมขึ้นไปมีแผนแม่บท IT
  - กำหนดให้มีหน้าที่ CIO

วิเคราะห์นโยบายไอที

- ประกาศช่วงเดียวกับการทำแผน 8 แต่การนำไปใช้ในแผน 8 มีน้อย
- ยังขาดการสร้างความเข้าใจแก่หน่วยงาน
- ไม่มีวิธีถ่ายทอดนโยบายมาสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน
- NITC ไม่สามารถควบคุมให้ผู้อื่นทำตามนโยบาย
- ไม่สามารถผลักดัน องค์กรประกอบของ IT ได้ทุกส่วน

บทบาทของ CIO

- ผู้บริหารงานสารสนเทศมีบทบาทเป็น
  - ผู้นำในด้านการใช้ไอทีของหน่วยงาน
  - ผู้ประสานและสั่งการไอทีของทุกหน่วยในองค์กร
  - ผู้ไกล่เกลี่ยความขัดแย้งด้านไอที
  - ผู้ตัดสินใจแก้ปัญหาด้านไอที

ประเด็นหลักที่ CIO ต้องคำนึง

- หน่วยงานควรกำหนดทิศทางการใช้ไอทีอย่างไร
- จะผสมผสานไอทีกับกลยุทธ์การดำเนินงานได้อย่างไร
- จะลงทุนด้านไอทีมากน้อยสักเพียงใด
- จะกำหนดงานและหน้าที่ขององค์กรไอทีอย่างไร
- จะจัดหาและพัฒนาบุคลากรไอทีได้อย่างไร
- จะกำหนดมาตรฐานด้านไอทีอย่างไร
- จะพัฒนาผู้ใช้ไอทีได้อย่างไร
- จะจัดหาอุปกรณ์และระบบไอทีได้อย่างไร

CIO ควรรู้อะไรด้านไอที

- IT literacy และแนวโน้มความก้าวหน้า
- การใช้คอมพิวเตอร์ในงานสารสนเทศของหน่วยงาน
- การใช้อินเทอร์เน็ตและอีเมล
- การใช้โปรแกรมนำเสนอ
- ภาพรวมของธุรกิจและอุตสาหกรรมไอทีของโลก
และประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการกิจของ CIO

- สั่งการให้จัดทำหรือทบทวนแผนแม่บทไอทีทุกปี
- สั่งการให้จัดทำแผนปฏิบัติการไอทีรวมงบประมาณทุกปี
- จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการไอทีของหน่วยงานทุก 3 เดือน
- อนุมัติแผนแม่บท งบประมาณ ข้อกำหนดมาตรฐาน ระเบียบ
- อนุมัติการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ไอที
- ตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานโครงการไอที
- ดูแลงานข้อมูลข่าวสารของราชการ

CIO ควรเรียนรู้เรื่องกฎหมายไอที

- กฎหมายลิขสิทธิ์
  - การดูแลให้หน่วยงานใช้ SW ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง
  - การทำความเข้าใจเรื่องผู้มีลิขสิทธิ์ในงานซอฟต์แวร์
- กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ
  - การจัดเตรียมและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามกฎหมาย
  - การดูแลข้อมูลส่วนบุคคล
- กฎหมายอื่น ๆ ที่กำลังร่าง

แนวคิดด้าน CIO ของไทย

- กรม. ได้อนุมัตินโยบายไอที 2000 ไปแล้ว
- การดำเนินงานตามนโยบาย ยังมีปัญหา เพราะขาดผู้ผลักดันในแต่ละหน่วยงาน
- การดำเนินงานไอทีร่วมกันมีปัญหาเพราะขาดผู้บริหารระดับสูงที่สามารถตัดสินใจ
- ผู้บริหารศูนย์คอมพิวเตอร์โดยทั่วไปมีระดับการบริหารไม่สูงพอ

พัฒนาการที่อยากเห็น

- หน่วยงานใช้ไอทีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- มีระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สมบูรณ์
- มีระบบฐานข้อมูลกลาง
- มีระบบเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระบบ WWW
- มีระบบสารสนเทศบนผสมผสาน
- ใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งหน่วยงาน
- ใช้ซอฟต์แวร์กลาง

เหตุใด CIO จึงตั้งเป็นผู้บริหารระดับสูง

- เพื่อให้เป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานไอที
- เพื่อให้เป็นแบบอย่างในการใช้ไอที
- เพื่อให้มีคนที่อยู่ผลักดันด้านไอทีแก่หน่วยงาน
- เพื่อให้สามารถสั่งการและออกระเบียบด้านกฎเกณฑ์และมาตรฐานไอที
- เพื่อให้มีผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ชัดเจน

คำถามสำคัญ

■ ไทยควรมี CIO ของประเทศหรือไม่